

Norsk musikkråd

Postboks 4651 Sofienberg
0506 Oslo
Tel 22 00 56 00
www.musikk.no
nmr@musikk.no

Til:

Kulturdepartementet

Vår ref: BD

Dato: 21.12.17

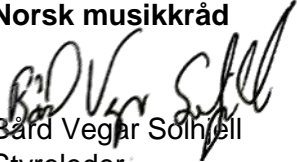
Innspill til ny kulturmelding

Norsk musikkråd takker for muligheten til å komme med innspill til en ny kulturmelding. Vårt innspill retter seg først og fremst mot bedre lokaler for å øve og fremføre. Innspillet har vært på intern høring hos våre medlemsorganisasjoner og regionsledd.

Vi slutter oss for øvrig til standpunktene som allerede er sendt inn av Musikkens Studieforbund og Kulturalliansen.

Med vennlig hilsen

Norsk musikkråd

Bård Vegar Solhøll
Styreleder

Bjarne Dæhli
Generalsekretær

Et sted å øve, et sted å fremføre

Hver uke spiller eller synger barn, unge og voksne i om lag 10.000 rom over hele landet, og de aller fleste må gjøre det i uegnede lokaler. Målinger og analyser fra musikkrådene viser at 80-85 prosent av lokalene *ikke* har egnede lydforhold. Dette går utover spillelede, rekruttering, helse, miljø og sikkerhet for utøvere og instruktører i det frivillige musikklivet. En kulturell grunnmur har arenaer for opplæring, øving og framføring. Egnede lokaler øker trivselen og gir bedre konserter. Mye kan gjøres med få grep.

Kulturmeldingen må anerkjenne at:

- ✓ musikklivet trenger egnede lokaler
- ✓ forskjellige sjangre har forskjellige behov

Skolebygg må være egnet for øving

Skolene våre er den viktigste arenaen for det frivillige musikklivet og delvis en utnyttet ressurs. Det burde være selvsagt at prosjektering og finansiering av nybygg og rehabilitering inkluderer skolen som lokalmiljøets viktigste kulturhus, men slik er det ikke i dag. Kartlegging viser at lokale kulturbrukere mangler større rom. Det er kritisk at allrom og samlingsrom er tilgjengelige og egner seg for kultur. Det lokale koret og korpset må ikke stenges ute, fordi bare skolen får tilgang, eller har råd til bruk. Og når de slipper inn bør lokalene fremme gode musikkopplevelser – ikke redusere dem.

Kulturmeldingen må:

- ✓ utvikle politikk som sørger for at det lokale kulturlivet faktisk har råd til å bruke egnede kulturarenaer
- ✓ etablere en sjekklister for bygging av nye skolebygg som tar musikklivets behov på alvor. Allrom, samlingsrom og musikkrom i alle skolebygg må bygges og utbedres etter Norsk standard 8178, slik det er tatt initiativ til i Oslo kommune

Kartlegg etterslepet på kulturlokaler

Vi har en god oversikt over kommunenes etterslep på idrettsanlegg, men mangler dokumentasjon på kulturfeltet. Foreløpige analyser viser et stort etterslep. Vi vet også lite om dekningsgraden for egnete framføringslokaler, og tilstanden til lokalene som benyttes til teater, dans og annen kulturproduksjon. Rokkan-undersøkelsen fra 2016 er for mangelfull til å kunne si noe om dette.

Kulturmeldingen må:

- ✓ foreta analyser slik at det samlede behovet og investeringsbehovet for kulturlokaler kan beregnes
- ✓ bidra til å etablere kriterier som kommuner og fylkeskommuner kan bruke for å beregne hva slags, og hvor mange, lokaler de bør ha, samt en norm for antall lokaler pr 5000 innbygger

Forny rammer og støtteordninger for lokale og regionale kulturbygg

Kommunene eier og grunnfinansierer lokalene som musikklivet bruker. Spillemiddelkuttene til kulturbygg (desentralisert ordning over spillemidlene) er kritiske fordi toppfinansieringen styrer kommunenes prioriteringer. Reduksjonene og nedbyggingen av ordningen har svekket infrastrukturen Enger-utvalget kaller «den kulturelle grunnmuren».

Vi vil på det sterkeste anbefale at det blir utviklet sjangeruavhengige, forutsigbare støtteordninger, slik at øvings- og framføringslokaler for musikk, teater, dans og kunst kan tilpasses og utbedres til en tilfredsstillende standard. Ordningene bør berømme frivillig initiativ, og være tilgjengelige for organisasjonseide lokaler og hus – ikke bare de i offentlig eie. Dette gjelder både lokale kulturbygg (målgruppen for desentralisert ordning) og det enkelte rom (målgruppen for Musikkutstysordningen).

Kulturmeldingen må:

- ✓ anerkjenne at musikklivet bruker lokale kulturbygg som trenger betydelige utbedringer
- ✓ beskrive hvordan fylkenes forvaltning av desentralisert ordning kan harmoniseres og sidestille øvings/produksjonslokaler og formidlingslokaler
- ✓ gi lokale musikkråd de samme rettighetene som lokale idrettsråd
- ✓ gi Musikkutstysordningen sjangerfritt mandat, samtidig som rammene økes

Musikklivet trenger kompetanse

For å skape en musikkopplevelse trengs det mange timer med planlegging, øving og opplæring. Et stort apparat av tillitsvalgte rekrutterer og motiverer og denne kompetansen bidrar til gode musikkopplevelser, til demokratiutvikling og til organisasjonsbygging. I tillegg skapes og utvikles det talenter hvor noen også blir profesjonelle musikere.

Musikklivet er preget av et nært samspill med det profesjonelle. Vi engasjerer dirigenter og pedagoger og i mange sammenhenger også musikere og solister. Vi har et vedvarende behov for profesjonelle dirigenter og musikkpedagoger. Vi er et viktig arbeidsmarked, men kompetansen vi etterspør er dessverre ikke prioritert i musikkutdanningene.

Kulturmeldingen må

- ✓ gjennomgå virkemidlene for musikklivets behov for kompetanse og opplæring, også de som i dag ligger under andre departement enn Kunnskapsdepartementet
- ✓ sikre at støtteordninger bidrar til samarbeid mellom frivillige og profesjonelle
- ✓ initiere et dirigentløft med spesielt fokus på musikalsk ledelse av barn og unge

Bakgrunn

Norge har en nasjonal standard for musikklokaler – ta den i bruk!

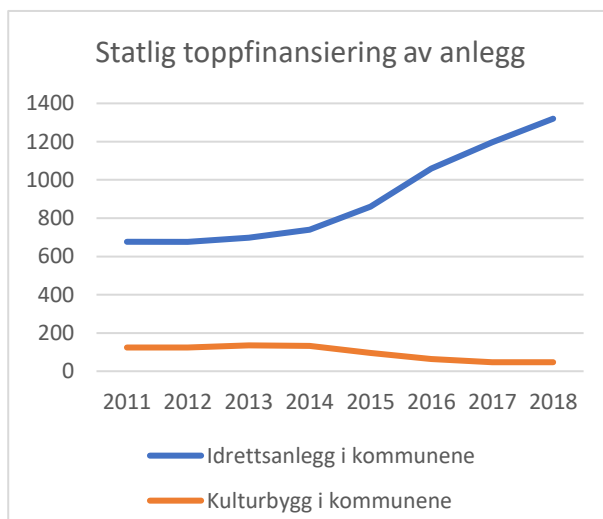
Musikkrådet og Standard Norge har utarbeidet verdens første nasjonale standard for akustikk i musikklokaler (NS 8178:2014). Den fastslår romhøyde, romvolum og romakustikk for forskjellige romstørrelser og ensembler. Mens byggeforskriftene (TEK 10) stiller krav til lydregulering og støyreduksjon, sørger standarden for at lokaler egner seg for musikkaktiviteten bygget skal brukes til. Standarden har eksistert siden 2014 og Norsk musikkråds normer og anbefalinger blir årlig revidert.

Standarden sørger for kvalitativt god lyd, og forhindrer mulige hørselsskader. Erfaringsmessig vil investeringer i en gjennomsnittlig gymsal på ca. 250.000 kroner sørge for at den egner seg for korps.

Redusert finansiering over år

Norsk Tippings overskudd fordeles utenfor statsbudsjettet etter den såkalte tippeneøkningen. Midlene går til ulike formål, blant annet gjennom to ulike tilskuddsordninger for bygging av idrettsanlegg og kulturbygg. I 2016 fikk lokale kulturbygg 96 millioner kroner av en kulturpott på 636,5 millioner, mens kommunale idrettsanlegg fikk 1059 av 2 263 idrettsmillioner¹. De to tilskuddsordningene har gått i motsatt retning fra 2011-2017.

Den *desentraliserte ordningen for tilskudd til kulturbygg* skal bidra til egnede lokaler og uteområder som gir rom for ulike kulturell virksomhet gjennom nybygg, ombygging og modernisering av kulturbygg (ikke vedlikehold).

Kilde: Kulturdepartementet Prop 15 og Hovedfordelingen for de aktuelle årene.

Siden 2010 har ordningen blitt forvaltet av fylkeskommunene. Selv om de har fått retningslinjer fra Kulturdepartementet, forvalter fylkene ordningen svært ulikt. Staten bør derfor gi tydelige føringer for hva midlene er tenkt benyttet til, og midlene som er til rådighet må økes betraktelig. Samtidig bør det legges til rette for reell medvirkning fra kulturlivet lokalt, gjerne etter modell fra idrettskretsene og idrettsrådene (plan- og bygningsloven).

Gjennom momskompensasjonsordningene øker forfordelingen ytterligere fordi organisasjonseide kulturbygg må trekke fra kostnader til nybygg, påbygg og ombyggingskostnader fra søknaden om kompensasjon. Idrettsanleggene gis en egen særordning for kompensasjon av merverdiavgift. Det har vært praksis med tilleggsbevilgninger gjennom året for å sørge for tilnærmet full refusjon av momskostnadene til idrettsanlegg. I 2016 utgjorde særordningen 191,86 millioner (99,8 pst innvilgelse av samlet godkjent søknadsbeløp).

¹ Utgjør en økning på 403 millioner kroner fra 2014. Økningen kommer som et resultat av at idrettens andel av Norsk Tippings overskudd er økt fra 56% til 64%, og fordi Norsk Tippings overskudd øker. Overføringene til idrettsformål har økt jevnt og er nesten tredoblet i perioden 2001-2015. Den årlige veksten har vært 7,5 prosent. (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/spillemidler-til-idrettsanlegg-en-gjennomgang-av-spillemiddelsoknadene-og-anleggssituasjonen-2015/id2466712/>)